

Den Haag, Stad van Kansen en Ambities

[pp.35-37 coalitieakkoord 2018-2022 Groep De Mos, VVD, D66, GroenLinks]

Duurzaamheid

Energietransitie

Den Haag geeft actief invulling aan het klimaatakkoord van Parijs. Dat doen we op z'n Haags, van onderop, samen met bewoners en lokale ondernemers. Deze periode zetten we betekenisvolle en concrete stappen naar het doel van een klimaatneutrale stad in 2030. Ook in deze grote uitdaging zien we win-winsituaties. Zo worden we minder afhankelijk van gas uit het buitenland. Door het energiezuinig maken van huizen willen we dat huurders profiteren van een lagere energierekening. Veel Hagenaars, jonge werklozen, maar ook 50-plussers kunnen straks invulling geven aan de nieuwe banen die worden gecreëerd door de energietransitie. En samen met het energiezuinig maken van onze huizen pakken we ook direct zeer concrete problemen aan, zoals vocht en schimmel.

We gaan door met een onafhankelijke vocht- en schimmelexpert en de woning-APK. Samen met bewoners en bedrijven gaan we de groene uitdagingen aan, en zorgen we dat iedereen ervan kan profiteren. Keuzevrijheid en flexibiliteit zijn daarbij belangrijk, maar voor iedereen zal er iets veranderen. Wij stimuleren en ondersteunen lokale groene kampioenen en zorgen voor de noodzakelijke voorwaarden om hun initiatieven tot een succes te maken. Ondernemerschap van burgers en organisaties, of dat nu commercieel is of coöperatief, wordt een belangrijke pijler van de transitie. Daarbij gaan we hen actief ondersteunen. We maken met de corporaties afspraken over de verduurzaming van het woningbestand. Daarbij sluiten we zo veel mogelijk aan bij de investeringsschema's van de corporaties en de onderhoudsplannen van de gasnetbeheerder. Woningcorporaties en andere verhuurders vragen wij ook hun bewoners zelf de mogelijkheid te geven warmtepompen, zonnecollectoren en zonnepanelen op hun (al dan niet gedeelde) dak te plaatsen.

Elk nieuw gebouw wordt klimaatneutraal en dus zonder aardgas opgeleverd. Bij grootschalige renovaties is aardgasvrij het uitgangspunt. De ambitie is daarnaast om in deze periode 25 duizend tot 30 duizend bestaande woningen van duurzame energie te voorzien. We gaan aan de slag met tien Groene Energie Wijken : Mariahoeve, Den Haag Zuidwest, Binckhorst/CID, het Koningsplein en omgeving, Molenwijk en Moerwijk-Oost, de Vruchtenbuurt, de Vogelwijk, Ypenburg, Noordpolderbuurt en het Statenkwartier/ Scheveningen. In deze gebieden staan bijna 100 duizend woningen en veel kantoren en bedrijfspanden. De ambitie is om deze gebouwen binnen tien jaar van duurzame stroom en warmte te voorzien, waarvan 25 procent tot 30 procent in deze periode. Onze prioriteit ligt hierbij op de woningen die in slechte staat zijn. In 2021 heeft Den Haag voor elke wijk en elke buurt een concreet plan waarin staat hoe de overstap wordt gemaakt naar duurzame energie en warmte. In lijn met onze ambities maken we stevige prestatieafspraken met onze Haagse woningbouwcorporaties.

Een belangrijk speerpunt bij de verduurzaming van onze stad is het realiseren van duurzame en betaalbare warmte. Onderdeel hiervan is het benutten en ontwikkelen van een groot aantal lokale duurzame bronnen. Geothermie en warmte uit riolering- en oppervlaktewater hebben enorme potentie. Pas als de eerste bron aan de Leyweg zonder (technische) problemen werkt, een businesscase kent en ook bewezen veilig is, worden plannen gemaakt en locaties gevonden om deze collegeperiode nog tenminste drie geothermiebronnen te realiseren. We onderzoeken hoe we de energiecentrale aan het Constant Rebequeplein kunnen verduurzamen.

Wij zien kansen in de 'Leiding door het Midden' – de werktitel voor het project waarbij de restwarmte van de Rotterdamse Haven wordt gebruikt voor de energietransitie. We verbinden wel een aantal harde voorwaarden aan het mogelijk verlenen van onze medewerking hieraan: het netwerk moet geschikt gemaakt worden voor lokale warmte (zoals geothermie) en lokale duurzame initiatieven krijgen altijd voorrang. Ook moet er sprake zijn van een open net met een onafhankelijk netbeheer. Afnemers blijven ook in de toekomst redelijke tarieven betalen, en dit wordt onafhankelijk getoetst. Tot slot moeten de bedrijven die deze restwarmte leveren ook versneld verduurzamen.

De energietransitie kan onze stad en regio duizenden arbeidsplaatsen opleveren. Samenwerking tussen onderwijs, bedrijven en gemeente om het tekort aan werknemers in de bouw en de (installatie)techniek weg te werken, is noodzakelijk. We gaan kijken hoe we initiatieven als Kennisen Praktijkcentrum Energietransitie, House of Skills, de buurtwerkplaats vanuit Duurzaam Den Haag en andere initiatieven verder kunnen brengen. Zij bieden perspectief op werk aan studenten, zij-instromers, 50-plussers, bijstandsgerechtigden en statushouders.

In de energietransitie van de gebouwde omgeving investeren we deze periode fors. Voor deze investering gebruiken we 30 procent van de opbrengst van de verkoop van aandelen Eneco. Hiermee starten we een (grotendeels) revolverend energietransitiefonds, waarmee slimme financieringsinstrumenten worden ontwikkeld. Met dit fonds gaan we het isoleren en verduurzamen van huizen voorfinancieren, zodat ook mensen met een kleine beurs profiteren van een lagere energierekening. Omdat een veelvoud van dit bedrag nodig zal zijn, worden samen met andere overheden en kapitaalkrachtige (markt)partijen concrete businesscases ontwikkeld.

Ook ten aanzien van verkeer en vervoer wordt versneld ingezet op het klimaatneutraal maken. Met deze maatregelen, zoals het versnellen van elektrische mobiliteit, wordt onze lucht schoner en gezonder. Vanwege de gezondheidseffecten van luchtvervuiling streven we overal in de stad de norm van de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) voor luchtkwaliteit na.

Groene en klimaatbestendige stad

Doordat het weerpatroon grilliger wordt, zullen neerslag, harde wind en hitte vaker voorkomen. Daardoor komt de leefbaarheid van de stad, met name ook voor kwetsbare mensen, onder druk te staan. Voor een goed leefklimaat in de stad, komt er meer groen in de stad en meer ruimte voor water. En bij gebiedsontwikkelingen staat voorop dat de openbare ruimte 'klimaatadaptief' is. Bomen vormen ons groene kapitaal. We gaan zeer terughoudend om met het afgeven van kapvergunningen.

Bomen worden alleen gekapt als het aantoonbaar niet anders kan. Omdat we kapvergunningen zorgvuldiger willen gaan toetsen, verhogen we de leges. Deze periode komen er fors meer (straat)bomen bij.

Ook willen we meer natuurlijke beplanting, groene daken, verticaal groen en geveltuintjes creëren, met name in de meest versteende wijken. We betrekken bewoners actief bij het zoeken van geschikte locaties voor bomen en ander groen. Dat doen we op verschillende manieren. We streven naar het aanpakken van de tien meest versteende plekken in iedere wijk. De zogenaamde Pleinenaanpak krijgt navolging in de hele stad. We gaan experimenteren met leefstraten en vrijstraten.

Wijken met veel achterstallig (groen)onderhoud krijgen gefaseerd een opknapbeurt, dit gaat vooral om Houtwijk, Nieuw-Waldeck en Mariahoeve. We maken een plan om bewoners en organisaties te stimuleren hun tuinen te vergroenen. Operatie Steenbreek wordt uitgebouwd net als de subsidieregeling voor groene daken.

We koesteren onze stadsboerderijen. We gaan op zoek naar mogelijkheden om moes- en volkstuinten zoveel mogelijk te behouden en uit te breiden. We bouwen natuurinclusief, bijvoorbeeld door nestkastjes in daken te plaatsen. We zorgen voor natuurvriendelijke oevers en rustplekken voor watervogels in onze wateren. Het groenonderhoud van parken en andere natuurgebieden wordt geïntensiveerd. We pakken achterstallig onderhoud aan en ecologisch beheer wordt de norm. Plantsoenen en parken worden zo veel mogelijk vlinder- en bijvriendelijk ingericht en beheerd.

De uitvoering van het populierenvervangingsplan wordt getemporeerd, alleen de aantoonbaar onveilige populieren worden vervangen. Bij vervanging van kunstwerken (kades, bruggen, viaducten en tunnels), rioolwerkzaamheden en herinrichtingen van pleinen en straten wordt het behoud van bestaande bomen als vertrekpunt verankerd in het projectplan en de aanbesteding. Het plan van aanpak dat naar aanleiding van de visie van de leden van de Denktank Scheveningse Bosjes, Westbroekpark inclusief Waterpartij is opgesteld, wordt uitgevoerd. Samen met betrokken partners versterken we de (natuur)waarde van het Nationaal Park Hollandse Duinen. We houden ons aan de afspraak in het Kustpact over niet bouwen aan de kust. Bij een verzoek om verlenging wordt op basis van de resultaten van de huidige proefperiode besloten over de bouw van strandhuisjes. Het stille strand blijft stil. We erkennen het belang van de plaatsing van windmolens op zee, maar dan wel op meer dan 10 mijl uit onze kust.

In periodes met veel regenval kunnen bewoners, wanneer kelders niet of onvoldoende waterdicht zijn, hinder ondervinden van wateroverlast. Een Adviesraad Wateroverlast, met daarin enkele externe adviseurs onder leiding van een onafhankelijke voorzitter, ondersteunt de gemeente bij het onderzoek naar mogelijke oplossingen. De Adviesraad doet voorstellen om de informatievoorziening te verbeteren en komt met aanbevelingen over de maatregelen die huiseigenaren en/of de gemeente kunnen nemen om de wateroverlast te verhelpen. Het areaal van rioolvervangingen dat van het regenwater wordt afgekoppeld, verdubbelt van vier naar acht hectare per jaar.